

Nederland stapt dit najaar over op grotere zaadfractie

ONDERNEEM ACTIE: PAS ZAIMACHINE TIJDIG AAN OP D-ZAAD

Met ingang van 2004 is de zaadfractie van bietenzaad in Nederland hetzelfde als in de meeste andere Europese landen (D-zaad). De pillen kunnen iets grover zijn. Vanaf 2004 moet het zaad verzaaibaar zijn met D-apparatuur. Dat wil zeggen: minimaal 95% van de cellen moeten enkelvullingen bevatten en maximaal 2% van het zaad mag gebroken zijn.

Om hieraan te voldoen, moet een groot aantal bietenzaaimachines aangepast worden.

Er wordt onderscheid gemaakt in type zaaimachine:

- **binnenvullers en pneumaten**

Binnenvullers en pneumaten kunnen D-zaad probleemloos verzaaien. De machines hoeven dus niet aangepast te worden. Een uitzondering is de Stanhay met nieuwe bandjes.

- **buitenvullers**

De buitenvullers met de typeaanduidingen Monozenra, Centradrill en Exakta moeten aangepast worden. De merken van deze typen zaaimachines zijn de laatste jaren nog al eens gewijzigd. Zie hiervoor ook de overzichten op de achterzijde of op www.irs.nl.

Mocht uw machine niet in de overzichten staan, dan kunt u voor meer informatie terecht op www.irs.nl. Indien uw machine ook daar niet staat vermeld, dan kunt u terecht bij: Jan Wevers (tel.: (0164) 27 44 06; mobiel: 06 53 66 62 94; fax.: (0164) 25 09 62; e-mail: wevers@irs.nl).

Belangrijke aandachtspunten

- Maak van de gelegenheid gebruik om uw zaaimachine goed te inspecteren.
- Controleer de afstriker en uitwerper op de juiste afstelling bij het monteren van de schijven.
- Zorg dat de zaaielementen goed uitgelijnd zijn.
- Controleer slijtagegevoelige onderdelen regelmatig en vervang deze zonnodig.
- Raadpleeg 'Betatip zaaien' op www.irs.nl voor meer informatie.

Stuur zaaischijven tijdig op

De gespecialiseerde bedrijven die schijven kunnen opboren, hebben een beperkte capaciteit. Wilt u er zeker van zijn dat uw zaaischijven komend voorjaar klaar zijn voor D-zaad, wacht dan niet te lang met het opsturen.

Binnenvullers¹

<i>machine</i>	<i>actie</i>	<i>importeur/fabrikant</i>
Monopill/S/SE ² merken: Accord, Kverneland	geen	Kverneland Benelux B.V. De Drieslag 30, 8251 JZ Dronten Tel.: 0321 387 100
Becker Centra 2000 Kongskilde Demeter Centra	geen	Kongskilde Benelux B.V. Postbus 6040, 4780 LA Moerdijk Tel.: 0168 408 300
Kleine Unicorn 3 Kleine Unicorn SD	geen	Agritech B.V. Postbus 19, 8330 AA Steenwijk Tel.: 0521 535 050
Hassia Betasem	geen	De Jong B.V. Agentschappen en Handels- onderneming Aalsmeerderdijk 104 TO, 1438 AT Oude Meer Tel.: 0297 321 202
Monosem Meca 2000 Monosem BRN 502 Monosem 102	geen	v.d. Berg Farmstore B.V. Boterbloemstraat 1, 2971 BR Bleskensgraaf Tel.: 0184 692 732
Schmotzer UD 3000 Schmotzer UD 2000	geen	Kruse Technische Handel B.V. Postbus 78, 7630 AB Ootmarsum Tel.: 0541 293 687
Stanhay	eventueel nieuwe bandjes ponsen	Warrens Mechanisatie- en Constructiebedrijf Gentsevaart 30, 4565 EV Kapellebrug Tel.: 0114 312 746

- 1) Binnenvullers hebben zaaischijven met vier tot acht cellen. De omtreksnelheid van de zaaischijven is gelijk aan de rijsnelheid. Aangezien het type is ontwikkeld voor de Europese markt voor (vrijwel) alle zaadfracties, is de verzaaibaarheid van D-zaad geen probleem.
- 2) Als de Monopill (S) zaaimachine vanwege slijtage toe is aan vervanging van onderdelen, kies dan een 4-mm-zaaischijf met toebehoren.

Buitenvullers¹

<i>machine</i>	<i>actie</i>	<i>bedrijf</i>
Monozentra/S/SP en Monodrill merken: Vicon, Accord, Kverneland	a. indien de machine met C-schijven is uitgerust, de schijven laten opboren. ² b. aanschaf van nieuwe schijven.	Machiefabriek De Haan J.K. Bosmalaan 1A, 8413 NC Oudehorne (Fr) Tel.: 0513 541 001 Kverneland Benelux B.V. De Drieslag 30, 8251 JZ Dronten Tel.: 0321 387 100
Hassia Exakta Hassia Exakta-S	a. indien de machine met C-schijven is uitgerust, de schijven laten opboren. ² b. aanschaf van nieuwe schijven.	De Jong B.V. Agentschappen en Handelsonderneming Aalsmeerderdijk 104 TO, 1438 AT Oude Meer Tel.: 0297 321 202 Idem
Webb	geen	Warrens Mechanisatie- en Constructiebedrijf Gentsevaart 30, 4565 EV Kapellebrug Tel.: 0114 312 746
Centradrill merk: Becker	a. indien de machine met C-schijven is uitgerust, de schijven laten opboren. ² b. aanschaf van nieuwe schijven (voor machines vanaf 1976)	J. Grandia Rozenaalseweg 10, 7396 BB Terwolde Tel.: 0571 291 367 Kongskilde Benelux B.V. Postbus 6040, 4780 LA Moerdijk Tel.: 0168 408 300
Tank SSEC merken: Tank en Gilles	geen	Reesink Technische Handel B.V. Postbus 20, 7200 AA Zutphen Tel.: 0575 599 333

- 1) Buitenvullers hebben langzaam draaiende schijven met 36 tot 72 cellen.
- 2) C-schijven kunnen opgeboord worden. Het IRS adviseert om dit niet zelf te doen. Laat het over aan de gespecialiseerde bedrijven. Het IRS boort geen schijven. Afhankelijk van het aantal cellen per schijf, variëren de kosten van het opboren van € 17,- tot € 30,- per schijf. Verzendkosten zijn voor rekening van de teler/loonwerker. Versleten C-schijven vervangen. Nieuwe D-schijven kosten € 90,- tot € 190,- per stuk.

Meestal staat de typeaanduiding op de schijf. U kunt de celgrootte ook nameten. De tabel hiernaast geeft een overzicht van de afmetingen van de cellen van enkele buitenvullers.

Pneumaten

De pneumatische zaaimachines Becker Aeromat, Hassia Multisem/Unisem, Herriau Turbosem, Kongskilde Précisem 206, Monosem PNU/Pneumatic PN en Nodet Gougis Pneumasem kunnen D-zaad goed verzaaien. Deze machines hoeven niet aangepast te worden.

Afmetingen cellen buitenvullers en Stanhay

<i>machine</i>	<i>C-schijf</i>		<i>D-schijf</i>	
	<i>diameter (mm)</i>	<i>diepte (mm)</i>	<i>diameter (mm)</i>	<i>diepte (mm)</i>
Centradrill tot 1976	5,2	3,5	5,3	4,15
Centradrill vanaf 1976	5,3	3,5	5,3	4,15
Hassia Exakta	5,1	3,3	5,4	3,5
Monozentra/Monodrill	5,1	3,5	5,3	3,7
Stanhay tot 1967	5,8	n.v.t. ¹	6,4	n.v.t. ¹
Stanhay vanaf 1967	5,2	n.v.t. ¹	5,6	n.v.t. ¹
Tank/Gilles	4,9	4,5	4,9	4,5
Webb	5,2	4,7	5,2	4,8

- 1) zaaimachine is voorzien van zaaiandjes.